

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

190793

อินซิเพลชั่นภาคใต้เน้นผ่านศูนย์กลางท่อ ตัวส่วนของการเดิน
กระแสไฟฟ้าของโครงการท่ามานาท่อสมาระและทางหลวงที่ดอน
ขอนเทเว่ร์โน้ปะฟ่อนแบบบางรอบ

ราชบุรี จังหวัด

วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล

บัญชีพิเศษบาลี
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พฤษภาคม 2554

600256313

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

190793

อิทธิพลของขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางท่อ สัดส่วนการเติม
และชนิดของสารทำงานต่อสมรรถนะทางความร้อน
ของเทอร์โมไฟฟ่อนแบบวงรอบ

瓦รุเวช วงศ์ไสย

วิทยานิพนธ์นี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ตุลาคม 2554

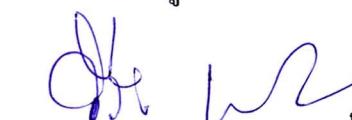
อิทธิพลของขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางท่อ สัดส่วนการเติม และชนิดของสารทำงานต่อ
สมรรถนะทางความร้อนของเทอร์โมไชฟอนแบบวงรอบ

วารุส์ เวช วงศ์ไสยา

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล

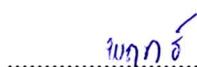
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร.วินัย ช่างเรือ

..... กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ พาเพื่องวิทยาภูมิ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ พาเพื่องวิทยาภูมิ

..... กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พุทธชัย ศกุลช่างสัจจะทัย

..... กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ คุณวี

25 ตุลาคม 2554

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ ผู้เขียนได้ทุ่มเทแรงกายแรงใจในการทำวิทยานิพนธ์ จนกระทั้งสำเร็จลุล่วง และสามารถข้ามผ่านอุปสรรคต่างๆ ไปได้ด้วยดี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ บุคคล และกลุ่มบุคคลต่างๆ อาทิ เช่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ พื้นเพื่องวิทยาคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ทางด้านวิชาการ จุดประกายให้เกิดความคิดในการดำเนินชีวิต ให้คำปรึกษา แนะนำและชี้แนะแนวทางต่างๆ ในงานวิจัยตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

อาจารย์ ดร.วิบูลย์ ช่างเรือ ที่กรุณารับเป็นประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ สกุลช่างสัจจะทัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ดุษฎี ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำเป็นอย่างดีตลอดมา

ศาสตราจารย์ ดร.ประดิษฐ์ เทอดทูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิวันท์ พลชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประพันธ์ ศิริพลับพลา และคณาจารย์ประจำภาควิชาศิลปกรรมเครื่องกลทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้และข้อคิดที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เขียน

เจ้าหน้าที่ประจำภาควิชาศิลปกรรมเครื่องกลทุกท่าน ที่ช่วยอำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาการศึกษา

เพื่อนรุ่นพี่เพื่อนรุ่นน้อง นักศึกษาปริญญาโท นักศึกษาปริญญาเอก และเพื่อนสมาชิกห้องปฏิบัติการวิจัยวิศวกรรมหลังการเก็บเกี่ยว ภาควิชาศิลปกรรมเครื่องกล ที่ให้คำปรึกษา และแนะนำสิ่งต่างๆ ตลอดมา

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้เป็นที่เคารพของผู้เขียน ที่เคยสนับสนุนทุนการศึกษา ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจผู้เขียนเสมอมา ผู้เขียนขอยกความดีและความสำเร็จทั้งหมดของผู้เขียนให้แก่ผู้มีพระคุณดังกล่าวข้างต้น

瓦魯เวช วงศ์ไสย

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

อิทธิพลของขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางท่อ สัดส่วนการเติม และชนิดของสารทำงานต่อสมรรถนะทางความร้อนของ เทอร์โมไชฟอนแบบวงรอบ

ผู้เขียน

นายวารุเวช วงศ์ไสย

ปริญญา

วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วิศวกรรมเครื่องกล)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร. วีระ พาเพื่องวิทยากร

บทคัดย่อ

190793

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางท่อ สัดส่วนการเติม และชนิดของสารทำงานต่อสมรรถนะทางความร้อนของเทอร์โมไชฟอนแบบวงรอบ ส่วนประกอบของเทอร์โมไชฟอนแบบวงรอบแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนทำระเหย ส่วนควบแน่น และส่วนกันความร้อน ส่วนทำระเหยและส่วนควบแน่นมีขนาดพื้นที่หน้าตัด 420×330 ตารางมิลลิเมตร ภายในประกอบด้วยห้องแดงชนิดพิวเรียบขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ภายนอก 10.0 มิลลิเมตร และครึ่งอุฐมิเนียมจำนวน 12 ครึ่งต่อนิ้ว หนา 0.15 มิลลิเมตร ทำการทดลองโดยเปลี่ยนขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางท่อส่วนกันความร้อน 3 ขนาด คือ 9.53, 19.05 และ 34.93 มิลลิเมตร สัดส่วนการเติมสารทำงานคือ 25, 50, 75 และ 100 เปอร์เซ็นต์ของปริมาตรส่วนทำระเหย สารทำงานที่ใช้คือ น้ำและเอทานอล อุณหภูมิอากาศเข้าส่วนทำระเหยและส่วนควบแน่น เท่ากับ 80 และ 21 องศาเซลเซียส ความเร็วอากาศเข้าส่วนทำระเหยและส่วนควบแน่นเท่ากับ 1.6 และ 1.5 เมตรต่อวินาที ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่าอัตราการถ่ายเทขายความร้อนและประสิทธิผลของเทอร์โมไชฟอนแบบวงรอบ ขึ้นอยู่กับขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางท่อส่วนกันความร้อน สัดส่วนการเติมสารทำงานและชนิดของสารทำงาน ท่อส่วนกันความร้อนที่เป็นท่อไอและท่อของเหลวที่เหมาะสมของงานวิจัยนี้คือ 19.05 มิลลิเมตร สัดส่วนการเติมสารทำงาน 75 เปอร์เซ็นต์ของปริมาตรส่วนทำระเหย

และใช้สารทำงานเป็นอิฐานอล อัตราการถ่ายเทความร้อนสูงสุดและประสิทธิผลเท่ากับ 2,113
วัตต์ และ 16.4 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

Thesis Title	Influence of Pipe Diameter, Filling Ratio and Working Fluid Type on Heat Performance of Looped Thermosyphon
Author	Mr. Waruwech Wongsai
Degree	Master of Engineering (Mechanical Engineering)
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr. Wera Phaphuangwittayakul

ABSTRACT

190793

The objectives of this research were to study influence of pipe diameter, filling ratio and type of working fluid on performance of heating rate of looped thermosyphon. The looped thermosyphon in this research consisted of evaporator section, condenser section and adiabatic section. The area of evaporator section and condenser section was 420 mm. $\times$ 330 mm. in which inside surface part was consisted of copper tubes with outside diameter of 10.0 mm and aluminum fins with fin pitch of 12 fin/inch and a thickness of 0.15 mm. The experiments were studied in 3 factors i) pipe diameter at 34.93, 19.05 and 9.53 mm., ii) the filling ratio of working fluid 25, 50, 75 and 100 % of evaporator section. and iii) ethanol and water were used as the working fluid respect. The hot air and cold air temperature inlet evaporator section and condenser section at 80 °C and 21 °C. Air velocity at inlet evaporator section and condenser section are 1.6 m/s and 1.5 m/s.

The result revealed that heat transfer rate and effectiveness of loop thermosyphon depending on pipe diameter of adiabatic section, the filling ratio and working fluid type. The appropriated pipe diameter of adiabatic section of vapor and liquid tube was 19.05 mm. The filling ratio of working fluid was 75 % of using ethanol. The maximum heat transfer rate and effectiveness were 2,113 watts and 16.4 %, respectively.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	๑
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
สารบัญตาราง	๓
สารบัญภาพ	๔
อักษรข้อและสัญลักษณ์	๕
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 สรุปสาระสำคัญจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
1.5 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	7
บทที่ 2 หลักการและทฤษฎี	9
2.1 เทอร์โมไฟฟอน	9
2.2 การถ่ายเทความร้อน	18
2.3 การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์	24
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	25
3.1 การออกแบบชุดทดลอง	25
3.2 การสร้างชุดทดลอง	29
3.3 อุปกรณ์ทดลองและเครื่องมือวัด	32
3.4 ออกแบบการทดลอง	34
3.5 วิธีการทดลอง	35
3.6 ขั้นตอนวิเคราะห์ผลการทดลอง	38

บทที่ 4 ผลการทดลองและวิเคราะห์ผล	39
4.1 อัตราการถ่ายเทความร้อน	39
4.2 ประสิทธิผล	43
4.3 สมการคำนวณหาอัตราการถ่ายเทความร้อน	44
4.4 การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์	45
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	47
5.1 สรุปผลการวิจัย	47
5.2 ข้อเสนอแนะ	48
บรรณานุกรม	49
ภาคผนวก	51
ภาคผนวก ก ตารางแสดงผลการทดลอง	52
ภาคผนวก ข ตัวอย่างการคำนวณ	77
ภาคผนวก ค ตารางคุณสมบัติและค่าคงที่	83
ภาคผนวก ง ออกแบบอุปกรณ์ทดลอง	87
ภาคผนวก จ เอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ	94
ประวัติผู้เขียน	104

สารบัญตาราง

၃၂

၁၃

